

De naam Gabriella Moortgat zal bij menig lezer wellicht een belletje doen rinkelen. Ze is dan ook de kleindochter van de stichter van de gelijknamige brouwerij. Behalve ere-voorzitster van Duvel Moortgat in het Antwerpse Breendonk, is juffrouw Gaby, zoals ze wordt genoemd, een dame die zich haar hele leven lang verdienstelijk wist te maken voor haar omgeving.

Ilse Van Halst

'Dienstbaarheid is mijn drijfveer'

GUUR weer slaat ons om de oren als we op het bordes van de statige villa aanbellen. Aan de overzijde van de straat de oude gebouwen waarin Gabriella Moortgats grootvader in 1871 zijn plaatselijke brouwerij vestigde, die haar vader Albert Moortgat - wiens standbeeld in dochters voortuin prijkt - uitbouwde tot een bloeiend internationaal bedrijf. Daarachter de hangars met de welbekende tekst *Ssst... hier rijpt den Duvel*. Na een poosje wordt de deur op een kier tje geopend en noodt Gabriella Moortgat ons naar binnen. Na een lelijke val vorig jaar, waarbij ze een dubbele bekkenbreuk opliep, is de kranige dame, 84 inmiddels, niet zo vlot meer ter been. Toch weigert ze bij de pakken neer te zitten. „Ik ben dankbaar voor wat ik allemaal kon doen. Maar ook nu nog heb ik heel wat plannen in mijn hoofd”, verzekert ze.

- U groeide op in een tijd waarin vrouwen niet vaak op de voorgrond traden.

Graag was ik verpleegster geworden. Anderen helpen was mijn droom. In een groot gezin als het onze was daarvan echter geen sprake. Ik moest thuis een handje helpen. Vele jaren lang zette ik me - overigens met plezier - in voor mijn familie. Ik zorgde voor het dagelijkse huishouden. Ook de zorg voor mijn ouders nam ik tot hun dood op me.

Zo ging ik geregeld op bezoek bij de (inmiddels overleden) griffier van de gouverneur van Antwerpen. „Jij bent de enige die me komt opzoeken”, zei hij me herhaaldelijk. Mensen vandaag zijn zo onverschillig geworden. Ze geven niet meer om elkaar. Ik kan daar niet mee om. Ik ben nog van de oude stempel. Zie ik een papertje op straat liggen, dan raap ik dat steevast op en deponeer het netjes in de vuilnisbak. (Met enige trots) De mensen zeggen dat ik net ben zoals mijn vader.

- Ook u wist alvast heel wat te verwezenlijken.

Altijd al nam ik veel hooi op mijn vork. Ik kan niet stilzitten. Ik

moet mijn handen uit de mouwen kunnen steken. Dienstbaarheid is daarbij een belangrijke drijfveer. Net als bij mijn vader, die burgemeester was van Breendonk, kreeg het politieke virus me te pakken. Als schepen van Onderwijs - de eerste vrouwelijke schepen van ons land, mevrouw - legde ik me van 1959 tot 1970 toe op de lokale politiek. En inderdaad, ik slaagde erin heel wat projecten tot een goed einde te brengen.

Een van mijn eerste verwezenlijkingen was centrale verwarming in de school. Ik schreef om toestemming naar de gouverneur van Antwerpen, maar omdat het antwoord te lang op zich liet wachten en het nieuwe schooljaar bijna aanbrak, liet ik ze alvast installe-

ren. De gemeentesecretaris maakte zich zorgen, omdat we geen toelating hadden. Daarop ging ik langs bij de griffier van de gouverneur, die me bevestigde dat alles in orde was. Dat de verwarming al draaide, hoefde de brave man niet te weten.

Ook buiten mijn bevoegdheden kreeg ik dingen gedaan. De aanleg van wegen en bruggen in ons dorp, van waterleidingen, straatverlichting. Toen onze pastoor zich liet ontvallen dat de kerk er erbarmelijk uitzag, liet ik ze verven en de glasramen van het klooster, stuk voor stuk donaties van parochianen, naar de kerk overbrengen. Het klooster stond leeg. Het ware jammer dat voetballende kinderen van de aanpa-

lende school per ongeluk een raam stuk trappen. De overbrenging van de glasramen fleurde onze kerk op en kwam ook de samenhang van de gemeenschap ten goede.

- U laat zich nog steeds actief in met cultuur?

Ik zet me in voor verschillende musea en kocht waardevolle kunstwerken aan. Zo kocht ik een *tableau* van de Brusselse kunstenaar Constantin Meunier voor het Provinciaal Museum Emile Verhaeren. De familie wenste het schilderij, een erfstuk, niet langer in haar bezit te houden en verkoos het geld. Dat vind ik erg. Zo verdwijnen familiestukken. Kunst moet bewaard blijven voor het nageslacht.

Ik ben ook medestichter van het Streekmuseum De Zilverreiger in Weert, waar traditionele ambachten uit Klein-Brabant aan het publiek worden voorgesteld, en bestuurslid van VVV Klein-Brabant-Scheldeland. Sinds mijn val neem ik echter steeds minder deel aan culturele activiteiten.

- Ook op sociaal vlak bent u een bezige bij.

Op vraag van het Rode Kruis van Antwerpen richtte ik hier een lokale afdeling op. Onze burgemeester zei: „Als iemand dat kan, dan is het juffrouw Gaby wel. Ze kan het goed uitleggen en krijgt het wel voor elkaar.”

Inderdaad, ik speel geen komedie, daar hou ik niet van. Eerlijkheid draag ik hoog in het vaandel. Ik zeg de dingen zoals ze zijn. Soms klinkt het cru, maar schijnheiligheid is aan mij niet besteed. Als ik echter op een of andere manier kan helpen, dan doe ik dat met overgave. Ik vraag er ook niets voor terug. Mensen vinden dat soms vreemd, maar hun dankbaarheid is het mooiste geschenk.

Ook de uitbouw van brouwerij Moortgat gaat me ter harte. Ik woon hier al mijn hele leven en kijk uit op onze brouwerij. (Trots) Ik heb ze weten groeien tot wat ze

Vele ouders vandaag geven hun geloof niet langer door aan hun kinderen. Hoe kunnen die er dan nog kennis mee maken?

nu is. 's Avonds kijk ik uit mijn raam en zie ik de lichten van de brouwerij. Dat doet me iets.

- Als actieve dame heeft u ook oog voor andere vrouwen die zich verdienstelijk maken.

Onder mijn impuls werd in 2000 een stichting met mijn naam opgericht, die jaarlijks de Gabriella Moortgatprijs ter waarde van 25.000 euro uitreikte aan vrouwen die zich verdienstelijk hadden gemaakt op godsdienstig, artistiek, wetenschappelijk, pedagogisch of liefdadig vlak.

Daarmee stak ik niet alleen één geëngageerde vrouw een hart onder de riem, ik wilde meteen ook een eerbetoon brengen aan alle katholieke vrouwen die zich elke dag opnieuw inzetten voor anderen, sommigen op de voorgrond, de meesten in stilte. Voor mij stond het buiten kijf dat de eerste prijs naar zuster Leontine moest gaan, die in het Brusselse Sint-Jansziekenhuis de palliatieve afdeling uitbouwde. Ik ontmoette haar toevallig in pijnlijke omstandigheden. Mijn zus is bij haar zachtjes en gelukkig mogen heengaan.

Vandaag wordt de prijs niet langer uitgereikt, maar de Stichting Gabriella Moortgat bestaat nog steeds. De beschikbare fondsen worden momenteel besteed aan lokale initiatieven.

- Uw geloof is een leidraad in uw leven?

Elke zondag ga ik naar de mis. Het geloof is voor mij erg belangrijk. Vandaag geven vele ouders dat jammer genoeg niet meer door aan hun kinderen. Ze geven hen geen opvoeding meer. In scholen wordt nog amper godsdienst onderwezen. Hoe kunnen onze kinderen en kleinkinderen dan nog kennis maken met het geloof? Daarom verleen ik graag mijn steun aan een website (die in mei wordt gelanceerd *n.d.r.*) waar kinderen met vragen omtrent het geloof terecht kunnen of eenvoudigweg meer te weten kunnen komen over God en geloof.

© Herman Ricour